

Reactie Internetconsulatie Archiefwet 2021

Betrekking op: Artikel 4.5 Ontheffing overbrengingsverplichting

In de nieuwe archiefwet zit een nieuw artikel met een m.i. terechte insteek rond de ontheffing overbrengingsverplichting. Deze is gelet op de toelichting er in gekomen met het oog op digitalisering, het aanleggen en ontstaan van omvangrijke databasestanden die nodig zijn voor de taakuitoefening van overheidsorganisaties.

Deze ontheffing wordt verleend wanneer aan een aantal voorwaarden wordt voldaan zoals goede, geordende en toegankelijke staat en de publieke toegankelijkheid. In de toelichting wordt aangestipt dat de toezichthouder hier toezicht op kan uitoefenen. Maar in de wettekst zelf bij artikel 4.5 wordt dit minder scherp geformuleerd.

Je kan overwegen zulk toezicht iets te nader te duiden en te formaliseren door bijvoorbeeld een termijn af te spreken waarin je (periodiek) toetst of de afspraken rond de goede, geordende en toegankelijke staat nog steeds zijn geborgd.

Zoals aangegeven bij deze wet hebben de digitale ontwikkelingen flinke invloed op de informatiehuishouding en archivering. Wat we nu als vanzelfsprekend beschouwen kan over bijvoorbeeld tien jaar al weer achterhaald zijn.

Door een periodieke toetsing in te bouwen werk je m.i. aan twee zaken. Enerzijds hou je gedurende de ontheffing van overbrenging (wat in de praktijk een aanzienlijke periode zou kunnen duren) een relevante check-up. Anderzijds hoef je aan de voorkant van de ontheffing niet tot in extremis te anticiperen op potentiële ontwikkelingen en uitdagingen rond die de goede, geordende en toegankelijke staat. Het is nogal een verschil of je voor een periode van vijf of tien jaar vooruit kijkt en eisen stelt (om daarna weer te toetsen) of dat je dit voor ene periode van bijvoorbeeld 40 jaar opstelt.